

Sygn. akt XV Ca 574/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maciej Rozpędowski

Sędziowie: SSO Ewa Fras-Przychodni

SSO Michał Wysocki (spr.)

Protokolant: staż. Marta Miernik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 sierpnia 2014 roku w Poznaniu

sprawy z powództwa (...)Spółka Jawna z siedzibą w P.

przeciwko R. S. i M. S.

o ustanowienie przez sąd rozdzielnosci majątkowej

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 14 stycznia 2014 r.

sygn. akt IV RC 892/13

oddala apelację.

/-/ E. Fras -Przychodni/-/ M. Rozpędowski/-/M. Wysocki

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 stycznia 2014r. Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, w sprawie IV RC 892/13 z powództwa (...)Sp.j. przeciwko R. S.i M. S.o ustanowienie przez sąd rozdzielnosci majątkowej, ustanowił rozdzielnosc majątkową między małżonkami: M. S.i R. S.nazwisko rodowe F.wynikającą z zawarcia przez nich związku małżeńskiego w dniu 5 kwietnia 1991r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w P.za numerem (...) - z dniem 14 listopada 2013r. (pkt 1) oraz zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 577zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 2).

Wydając powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwani R. S.i M. S.zawarli związek małżeński w dniu 5 kwietnia 1991r. w P.. Łączy ich ustawowy ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej. Małżonkowie S.wraz z dwojgiem dzieci: 17-letnią córką P.i 22-letnim synem P.zamieszkują obecnie w P.przy ul. (...)w domu jednorodzinnym, stanowiącym własność obojga małżonków, na nieruchomości gruntowej o pow. 400m², natomiast powierzchnia budynku stanowi ok. 80m². Pozwani nabyli go na rynku wtórnym w sierpniu 2013r. za kwotę 350.000zł, uiszczoną gotówką, uzyskaną ze sprzedaży lokalu mieszkalnego o pow. 102m², położonego w P.przy ul. (...). Przedwstępną umowę kupna – sprzedaży tego mieszkania zawarli w roku

2011, ostatecznie ją finalizując w roku 2013. Nie posiadają oszczędności. Są jednakże właścicielami nieruchomości gruntowej, dla której Sąd Rejonowy (...) w P. prowadzi księgę wieczystą KW nr (...). Syn pozwanych jest zatrudniony jako płytkarz w firmie, w której jest obecnie zatrudniony ojciec. Z tego tytułu uzyskuje wynagrodzenie w kwocie 300zł brutto miesięcznie. Pozwana otrzymuje zasiłek na córkę w kwocie 106zł, natomiast 17-letnia córka uzyskuje z (...) stypendium w wysokości 93zł.

Pozwany M. S., chcąc prowadzić własną działalność gospodarczą, nabył towar od powoda wyłącznie na podstawie dokumentu wydania z magazynu (...) nie uiszczając ceny zakupu. Pozwana natomiast uzyskała wiedzę o zadłużeniu męża w trakcie prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 6 października 2006r. w sprawie XI GNe (...) Sąd Rejonowy w P. zasądził od pozwanego na rzecz powoda - spółki jawnej (...) D. K. w P. należności pieniężne w kwocie 6.850,90zł. Na podstawie w/w tytułu wykonawczego powód wystąpił do Komornika Sądowego B. G. z wnioskiem o wszczęcie egzekucji przeciwko pozwanemu. Jednak postępowanie egzekucyjne w sprawie KMP (...) okazało się całkowicie bezskuteczne, bowiem pozwany z tytułu zatrudnienia uzyskiwał wynagrodzenie w nieznaczej wysokości. Postanowieniem z dnia 7 czerwca 2010r. postępowanie egzekucyjne zostało umorzone wobec stwierdzenia jego bezskuteczności. Następnie powód wystąpił do P. T. - Komornika Sądowego w P. z wnioskiem o wszczęcie egzekucji przeciwko pozwanemu. Jednak również i to postępowanie egzekucyjne w sprawie KM (...) okazało się całkowicie bezskuteczne i zostało umorzone postanowieniem z dnia 30 czerwca 2011r. W 2012r. powód wystąpił do Komornika Sądowego w Ł. M. G. z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko pozwanemu. W piśmie z dnia 11 lutego 2013r. komornik poinformował powoda, że egzekucja okazała się bezskuteczna, komornik jednak ustalił nieruchomość (księga wieczysta KW nr (...)), której właścicielem na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej jest pozwany. Na wniosek powoda Komornik Sądowy P. T. zajął przedmiotową nieruchomość i wezwał dłużnika do zapłaty długu. Po zajęciu nieruchomości, w dniu 2 sierpnia 2013r. pozwany M. S. udzielił zgody swojej żonie R. S. na sprzedaż w/w nieruchomości. Już w dniu 7 sierpnia 2013r. R. S. w imieniu własnym oraz męża sprzedała nieruchomość lokalową za cenę 350.000zł. Zbywający wiedzieli, że w dziale III KW jest ujawniony wpis o wszczętej egzekucji, a pozwany M. S. wiedział, że jest dłużnikiem powoda. Pozwany dłużnik z uzyskanej ceny nabycia nie uiścił na rzecz powoda jakiegokolwiek kwoty tytułem spłaty długu wskazując, iż całą uzyskaną kwotę ze sprzedaży z uwagi na bonifikatę udzieloną przez miasto musiał przeznaczyć na zakup domu jednorodzinnego. Pozwany M. S. deklarował chęć spłaty zaległości finansowej w wysokości 8.000zł, a pozostałą kwotę chciał spłacić w ratach, jednakże pełnomocnik strony powodowej nie był zainteresowany tego typu rozwiązaniem. Deklaracje pozwanego pozostały bez pokrycia, bowiem nie spłacił w żadnym zakresie powstałego zadłużenia wobec strony powodowej. Na stronie pozwanej ciąży także zobowiązania finansowe wobec firmy (...) za zakup garnków na raty. Z w/w wierzycielem zawarli ugodę, w której zgodzili się spłacać powstały dług w wysokości 500zł miesięcznie, jednakże nie spłacają powstałych zaległości.

Pozwana R. S. ma 44 lata. Z wykształcenia jest introligatorem, nie była karana. Do roku 2004 była zatrudniona zgodnie z wykształceniem, jednakże z uwagi na fakt, iż nie otrzymywała wynagrodzenia, wypowiedziała stosunek pracy. Nie posiada statusu osoby bezrobotnej. Obecnie jest na utrzymaniu męża.

Pozwany M. S. ma 46 lat. Nie posiada wyuczonego zawodu. Był karany, miał orzeczony dozór kuratora. Obecne małżeństwo jest dla niego drugim związkiem. Z pierwszego, zakończonego rozwodem ma pełnoletnią córkę, z którą nie utrzymuje kontaktu. Na początku 2013r. był hospitalizowany z powodu przepukliny. Aktualnie wykonuje pracę płytkarza w przedsiębiorstwie (...) w L. na podstawie umowy zlecenia, uzyskując wynagrodzenie brutto w kwocie 300zł miesięcznie. Ponadto wykonuje prace dorywcze, uzyskując łączny dochód miesięczny w wysokości 1.500zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dokumentów zebranych w aktach sprawy oraz zeznań pozwanych M. S. i R. S., które uznał za wiarygodne w zakresie ich sytuacji osobistej, natomiast poddał pod wątpliwość co do ich trudnej sytuacji materialnej.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, Sąd Rejonowy dokonał następujących rozważań prawnych:

Na wstępie, powołując się na treść art. 52§1 i 1a krip oraz art.243 kpc, Sąd I instancji stwierdził, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie. W przedmiotowej sprawie o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej M.i R.małżonków S.wystąpił wierzyciel pozwanego - (...)Sp.j. Bezsporne było, iż powód jest w posiadaniu tytułu wykonawczego przeciwko M. S.w postaci prawomocnego nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w P.z dnia 6 października 2006r. (sygn. XI GNe (...)), nakazującego pozwanemu zapłatę na rzecz powoda kwoty 6.850,90zł z odsetkami ustawowymi od kwot szczegółowo opisanych w nakazie do dnia zapłaty oraz kwoty 1.465zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Pozwany w żadnej części nie spłacił zobowiązania finansowego względem strony powodowej. Wszczęte postępowania egzekucyjne okazały się z kolei bezskuteczne, albowiem pozwany był zatrudniony wyłącznie na umowę zlecenie, uzyskując jednocześnie minimalne wynagrodzenie, niepodlegające zajęciu komorniczemu. W toku sprawy pozwany wskazał, iż w istocie nie spłaca zadłużenia, ponieważ nie ma środków finansowych. Nie posiada także majątku odrębnego, z którego powód mógłby uzyskać zaspokojenie. Powód ustalił, że dłużnikowi i jego małżonce na zasadach ustawowej wspólności majątkowej przysługuje prawo własności nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy (...)w P.prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), w której w dziale III wpisano ostrzeżenie o toczącym się postępowaniu egzekucyjnym z nieruchomości w sprawie VI KM (...)na wniosek wierzyciela C.(...) Towarzystwo (...)z siedzibą w P.. Zaspokojenie wierzytelności powoda wymaga dokonania podziału majątku wspólnego dłużnika i jego żony, bowiem nie ma możliwości zaspokojenia tej wierzytelności z majątku osobistego dłużnika, a ponadto występuje brak podstawy do nadania tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko dłużnikowi klauzuli wykonalności również przeciwko małżonkowi dłużnika z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową. Niezależnie od powyższego, przepis art.52§1a krip nie przewiduje konieczności uprzedniego wykazania przez wierzyciela, iż nie zdołał uzyskać klauzuli wykonalności także przeciwko małżonkowi dłużnika na podstawie art.787 kpc, przed założeniem sprawy o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej, w której wierzyciel ma jedynie uprawdopodobnić, że zaspokojenie jego wierzytelności wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków. Biorąc pod uwagę aktualną sytuację życiową pozwanego, zakres jego dochodów miesięcznych, braku posiadania majątku odrębnego, powód w istocie nie ma możliwości zaspokojenia swojej wierzytelności bez dokonania podziału majątku wspólnego, co zostało uprawdopodobnione przez stronę powodową.

Zebrany materiał dowodowy wskazuje, iż pozwani posiadają majątek wspólny w postaci współwłasności w/ w nieruchomości. W istocie zatem, wierzyciel ma możliwość potencjalnego przynajmniej zaspokojenia swojej wierzytelności lub części wierzytelności, a jej zaspokojenie wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków. Prawdą jest, iż pozwany posiada także innych wierzycieli, co wynika z załączonego elektronicznego wypisu z księgi wieczystej w/w nieruchomości gruntowej. Powyższe okoliczności nie mogą jednak stanowić podstawy do oddalenia powództwa o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej z tej tylko przyczyny, iż w ocenie strony pozwanej zostaną naruszone zasady współżycia społecznego poprzez pogorszenie się sytuacji życiowej rodziny i jej destabilizację. Sąd w postępowaniu opartym na przepisie art.52§1a krip ocenia jedynie, czy istnieje tytuł wykonawczy wierzyciela oraz czy zostało uprawdopodobnione, że zaspokojenie wierzytelności wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków. Warunki określone w/w przepisem zostały spełnione w przedmiotowej sprawie. Sąd I instancji wskazał, iż nie zważył, aby ustanowienie rozdzielności majątkowej godziło w dobro rodziny. Syn pozwanych jest bowiem pełnoletni i posiada zatrudnienie, a małoletnia córka uzyskuje w bieżącym roku pełnoletniość. Nie wykazano także, aby którekolwiek z nich cierpiało na schorzenia, powodujące konieczność stałej opieki osób trzecich. Podnoszona w związku z powyższym kwestia wieloletniego niepodjęcia zatrudnienia przez R. S. z powodu konieczności sprawowania opieki nad córką nie została w żadnej mierze udowodniona. A ponadto działania podejmowane przez stronę pozwaną jednoznacznie wskazują na jej zamiar nieuregulowania zaciągniętych zobowiązań finansowych. Omawiany powyżej przepis został wprowadzony do kodeksu rodzinnego i opiekuńczego właśnie w celu umożliwienia wierzycielowi jednego z małżonków złożenia powództwa o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej, w sytuacji, gdy zaspokojenie wierzytelności przeciwko jednemu z małżonków wymaga dokonania podziału ich majątku wspólnego i do Sądu należy stosowanie przepisów.

Ponadto Sąd Rejonowy wskazał, że oddalił wniosek dowodowy pełnomocnika pozwanych o przesłuchanie w charakterze świadków A. P., M. K., P. S., M. L., R. P. oraz K. M. na dotychczasowej stabilności rodziny pozwanych, ich zażyłych relacji, negatywnego wpływu na funkcjonowanie rodziny ustanowienia rozdzielności majątkowej oraz

sprzeczności w/w z dobrem rodziny, albowiem okoliczności te pozostawały bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, zmierzały do przedłużenia postępowania. Nadto Sąd oddalił również wniosek pełnomocnika pozwanego o przeprowadzenie dowodu z dokumentów załączonych do odpowiedzi na pozew, gdyż nie miały on wpływu na rozstrzygnięcie sprawy (art. 227 kpc).

O kosztach postępowania Sąd I instancji orzekł na podstawie art.98§1 kpc w związku z § 7 pkt 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002r., Nr 163, poz. 1349 ze zm.), zasądając solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 200zł tytułem zwrotu kosztów sądowych w zakresie uiszczonej przez powoda opłaty od pozwu, 17zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwotę 360zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego powoda.

Z powyższym wyrokiem nie zgodzili się pozwani M. S. i R. S., którzy wywiedli apelację, zaskarżając go w całości. Sądowi I instancji apelujący zarzucili:

1) naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia:

a) art.217§3 kpc w związku z art.227 kpc w związku z art.207§6 kpc w związku z:

- art.245 kpc poprzez oddalenie wniosku pozwanych o przeprowadzenie dowodów z dokumentów, tj. Akt Notarialny Rep. A nr (...), umowa sprzedaży, świadectwo pracy, karty informacyjne leczenia szpitalnego, korespondencja z ZUS, gdyż nie mają one wpływu na rozstrzygnięcie sprawy, podczas gdy przedmiotem tych dowodów było zaprzeczenie jakoby zaspokojenie wierzitelności powoda wymagało dokonania podziału majątku pozwanych, a także, iż jego dokonanie narusza zasady współżycia społecznego, w tym dobro rodziny i dobro dziecka, tym samym mające zasadnicze znaczenie dla oceny zasadności wniesionego w tej sprawie powództwa;

- art. 309 kpc poprzez oddalenie wniosku pozwanych o przeprowadzenie dowodów z wydruków korespondencji e-mail, gdyż nie mają one wpływu na rozstrzygnięcie sprawy, podczas gdy przedmiotem tych dowodów było zaprzeczenie jakoby zaspokojenie wierzitelności powoda wymagało dokonania podziału majątku pozwanych, a także, iż jego dokonanie narusza zasady współżycia społecznego, w tym dobro rodziny i dobro dziecka, tym samym mające zasadnicze znaczenie dla oceny zasadności wniesionego w tej sprawie powództwa;

b) art.217§1 kpc w związku z art.227 kpc w związku z art.207§6 kpc i art.258 kpc poprzez oddalenie wniosku pozwanych o przeprowadzenie dowodów z zeznań świadków A. P., M. K., P. S., M. L., R. P. oraz K. M. jako powołanych na okoliczności bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy i zmierzające do przedłużenia postępowania, podczas gdy przedmiotem tych dowodów było zaprzeczenie jakoby zaspokojenie wierzitelności powoda wymagało dokonania podziału majątku pozwanych, a także, iż jego dokonanie narusza zasady współżycia społecznego, w tym dobro rodziny i dobro dziecka tym samym mające zasadnicze znaczenie dla oceny zasadności wniesionego w tej sprawie powództwa;

c) art.243 kpc w związku z art.227 kpc w związku z art.232 kpc poprzez wydanie orzeczenia co do istoty sprawy jedynie na podstawie prawdopodobieństwa, podczas gdy Sąd winien umożliwić obu stronom wywiązanie się z ciężaru dowodowego i przedstawienie dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne;

d) art.233§1 kpc w związku z art. 299 kpc poprzez przekroczenie przez Sąd granic zasady swobodnej oceny materiału dowodowego w ten sposób, że Sąd wydał wyrok bez należytego wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, nie rozpoznał materiału dowodowego jako całości lecz rozłącznie, w tym ocenienie jako niewiarygodnych zeznań pozwanych co do ich trudnej sytuacji materialnej, a także nadinterpretację zeznań pozwanych i wyciąganie wniosków, które z nich nie wynikają, m.in.:

- że pozwani nie spłacają swych zaległości względem firmy (...), sytuacji życiowej pozwanego oraz że zakres jego dochodów miesięcznych powoduje, że powód nie ma możliwości zaspokojenia swojej wierzytelności bez dokonania podziału majątku wspólnego,

- pominięciu okoliczności związanych z koniecznością zakupu nieruchomości pod rygorem utraty bonifikaty udzielonej na podstawie § 1 ust. 1 Uchwały nr XLV/(...) Rady Miasta P.z dnia 17 października 2000r. w sprawie sprzedaży komunalnych lokali mieszkalnych w związku z § 9 ust. 5 uchwały nr (...) Rady Miasta P.z dnia 3 marca 2009r. w sprawie program zagospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta P.na lata 2009-2013;

2) naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności:

a) art.52§1a kripop poprzez jego niewłaściwe zastosowanie co skutkowało ustanowieniem przez Sąd I instancji na gruncie niniejszej sprawy rozdzielności majątkowej mimo, iż wierzytelność stwierdzona tytułem wykonawczym nie wymaga dokonania podziału majątku wspólnego pozwanych małżonków;

b) art. 5 kc poprzez jego niezastosowanie do ustalonego w sprawie stanu faktycznego, podczas gdy działanie powoda na gruncie niniejszej sprawy stanowi czynienie ze swego prawa użytku, który jest sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa oraz z zasadami współżycia społecznego - zasady ochrony trwałości i dobra rodziny a także ochrony interesu i dobra dziecka, a przez to nie powinno być przez Sąd uważane za wykonywanie prawa oraz nie powinno korzystać z ochrony;

c) art.6 kc w związku z art.52§1a kripop poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na obciążeniu strony pozwanej konsekwencją nieudowodnienia faktów, z których wywodzi skutki prawne, podczas kiedy strona pozwana wywiązała się ze swego obowiązku i złożyła stosowne wnioski, jednakże zostały one przez Sąd oddalone;

3) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na:

a) przyjęciu, że biorąc pod uwagę aktualną sytuację życiową pozwanego, zakres jego dochodów miesięcznych oraz brak posiadania majątku odrębnego, powód w istocie nie ma możliwości zaspokojenia wierzytelności bez dokonania podziału majątku wspólnego podczas kiedy pozwani deklarowali chęć spłaty, co umożliwi im poprawa ich sytuacji majątkowej, proponowali powódce zawarcie ugody;

b) przyjęciu, że pozwani zawarli z firmą (...) ugodę, w której zgodzili się spłacać powstały dług w wysokości 500zł miesięcznie, jednakże nie spłacają powstałych zaległości, podczas kiedy pozwani zeznali, że jedynie przez jakiś czas go nie spłacali;

c) przyjęciu, że działania podejmowane przez stronę pozwaną jednoznacznie wskazują na jej zamiar nieuregulowania zaciągniętych zobowiązań finansowych podczas kiedy pozwani zamierzali spłacić dług, co deklarowali w swych zeznaniach, próbach ugodowego rozstrzygnięcia sporu, powołując na przykład działania z innym wierzycielem - firmą (...);

d) wewnętrznej sprzeczności w ustaleniach Sądu, który z jednej strony ocenia, że pozwani z pewnością posiadają dodatkowe dochody względnie oszczędności, umożliwiające im zaspokajanie podstawowych potrzeb, a z drugiej przyjęcie, że sytuacja majątkowa pozwanego powoduje, że wierzytelność powoda wymaga dokonania podziału majątku wspólnego;

e) przyjęciu, że niepodjęcie pracy przez pozwaną i wykonywanie prac przez pozwanego wyłącznie na podstawie umowy zlecenia ma na celu jedynie spowodowanie bezskuteczności prowadzonych wobec pozwanego postępowań egzekucyjnych podczas kiedy pozwana musiała opiekować się dziećmi, a decyzja co do formy zatrudnienia nie była zależna od pozwanego.

Z uwagi na powyższe zarzuty, pozwani wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania, w tym również kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych; zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów postępowania apelacyjnego wg norm przepisanych, w tym również kosztów zastępstwa procesowego; ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji wraz z zasądzeniem od powoda na rzecz pozwanych kosztów procesu wraz z kosztami postępowania apelacyjnego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W pierwszej kolejności wyjaśnienia wymagało jakie okoliczności pozostają istotne przy rozstrzygnięciu o żądaniu opartym na podstawie art.52 §1a krio – tego typu ustalenie determinuje bowiem kierunek postępowania dowodowego w sprawie. Brzmienie tego przepisu wskazuje, że obowiązkiem powoda jest uprawdopodobnienie (a nie dowiedzenie), że zaspokojenie wierzyciela tytułem wykonawczym wymaga dokonania podziału majątku wspólnego. To, że powód jest wierzycielem jednego z małżonków (pozwanego) na podstawie nakazu zapłaty z dnia 6 października 2006r. (XI GNe (...)) nie budziło wątpliwości i nie było przedmiotem sporu w sprawie. Podobnie bezsporne pozostawało, że dotychczasowe działania powoda skierowane przeciwko dłużnikowi nie dały żadnych rezultatów – prowadzone przez komorników postępowania egzekucyjne nie doprowadziły bowiem do ściągnięcia długu pozwanego. Charakter długu sprawiał zaś, że brak było podstaw do nadania tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko pozwanemu klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową. Uznać zatem należy, że wierzyciel występując jako powód w sprawie sprostał obowiązkowi określonym w art.52 §1a krio. Powstaje zatem kwestia w jaki sposób pozwani mogą bronić się przed podobnym żądaniem wierzyciela jednego z nich. Doktryna wskazuje w tej sytuacji na możliwość podniesienia zarzutu, że majątek osobisty dłużnika wystarczy na zaspokojenie należności lub, że powództwo wniesione zostało nie w celu zaspokojenia wierzyciela, ale dla szynki (co zawiera w sobie elementy oceny z art.5 kc) – Grzegorz Jędrzejek „Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Małżeństwo, Komentarz do art.1-61, LEX 2013. Te zatem okoliczności pozostają istotne dla rozstrzygnięcia o zasadności powództwa opartego na art.52 §1a krio i w takim kierunku zmierzać powinno postępowanie dowodowe prowadzone przez sąd w tego typu sprawach. Wnioski dowodowe (świadkowie) zgłoszone w odpowiedzi na pozew nie zmierzały w tym kierunku i dotyczyły okoliczności nie mających znaczenia dla wyniku sprawy (art.227 kpc) w związku z czym podlegały oddaleniu o czym zasadnie orzekł Sąd Rejonowy – stosowne zarzuty apelacji nie są zatem trafne. Co do dokumentów wskazanych w odpowiedzi na pozew przez pozwanych to Sąd Rejonowy poczynił ustalenia faktyczne do wykazania, których te środki dowodowe miały służyć (korespondencja stron, problemy zdrowotne pozwanego) w oparciu o dokumenty powołane przez powoda i przesłuchanie stron – w tym zakresie także nie sposób zatem dopatrzeć się naruszeń procedury, które miały istotny wpływ na wynik procesu. Domagając się zaś w postępowaniu apelacyjnym dopuszczenia dowodów oddalonych przez Sąd Rejonowy (świadków) pozwani w odmienny sposób sformułowali już tezę dowodową (zmierzając tym razem do wykazania, że zaspokojenie wierzyciela nie wymaga podziału majątku wspólnego) – te wnioski dowodowe podlegały już jednak pominięciu na podstawie art.381 kpc. Bezsporne pozostaje bowiem, że pozwani (reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika) mogli te wnioski dowodowe z właściwie sformuowaną tezą dowodową zgłosić już przed Sądem Rejonowym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000r. III CKN 797/00, LEX nr 42884). Inna sprawa, że kwestia wykazania, że istnieje możliwość zaspokojenia powoda z majątku osobistego dłużnika bez dokonywania podziału majątku wspólnego w sposób najpełniejszy może zostać przedstawiona słowami samego dłużnika, który ma największą wiedzę o stanie swego majątku. Pozwany został natomiast przed Sądem Rejonowym przesłuchany i miał pełną możliwość przekazania wiedzy na temat propozycji zaspokojenia praw wierzyciela. Propozycje pozwanego zmierzały zaś jedynie do zmuszenia wierzyciela do rezygnacji z jego słuszych praw (odsetek, kosztów) i dłużnik nie wskazał żadnego swego majątku, który mógłby zaspokoić wierzyciela bez uciekania się do podziału majątku wspólnego. Taka postawa dłużnika, który przez lata uchyla się od płacenia długu stwierdzonego orzeczeniem sądowym i nie spłaca dobrowolnie żadnych kwot przesądza, że w sposób oczywisty można przyjąć, że działanie powoda nie jest szynką z jego strony kierowaną w stosunku do pozwanych, a jest to prostu jedyny środek mogący doprowadzić do odzyskania należnych pieniędzy w sytuacji gdy podejmowane wcześniej kilkakrotnie próby egzekucji sądowej nie dały żadnego efektu. Wbrew zaś zarzutom pozwanych dług w chwili obecnej nie ogranicza się wyłącznie do należności głównej w kwocie 6.850,90zł

lecz dochodzą odsetki i koszty postępowań co łącznie daje sumę blisko 20.000zł (k.67) co usprawiedliwia kierowanie egzekucji do nieruchomości w sytuacji gdy brak jest innego majątku mogącego być przedmiotem zaspokojenia. Problemy zdrowotne dłużnika z 2013r. nie mogą zaś być racjonalnym wytłumaczeniem jego postawy skoro dług powstał dużo wcześniej. Te ustalenia faktyczne są w zupełności wystarczające dla rozstrzygnięcia sprawy i Sąd Rejonowy zbędnie zajmował się rozważaniami na temat tego czy pozwani spłacają też inne długi i czy ukrywają jakieś źródła dochodu w związku z czym zarzuty apelacji w tym zakresie nie mają znaczenia dla wyniku sprawy. Wobec przywołania przez apelujących kwestii nabycia nieruchomości ze środków pochodzących ze zbycia lokalu mieszkalnego zauważyć jedynie należy, że ów zakup nieruchomości odbył się za cenę identyczną z ceną sprzedaży mieszkania i że sprzedającą nieruchomość była H. F.(k.93) czyli według dokumentu (aktu małżeństwa – k.8) matka pozwanej wobec czego mało zrozumiałe jest stwierdzenie przez pozwaną, że kupno nastąpiło od osoby trzeciej (k.93).

Podzielając zatem wszystkie ustalenia faktyczne poczynione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku istotne dla sprawy Sąd Okręgowy przyjmuje je jako własne i podstawą tych ustaleń były dowody przeprowadzone w toku postępowania pierwszoinstancyjnego. Te ustalenia przesądzają zaś o bezzasadności zarzutów pozwanych dotyczących naruszenia prawa materialnego. Podzielić bowiem trzeba w pełni pogląd, że wierzyciel sprostał obowiązkom wynikającym z art.52 §1a krip, a pozwani nie wykazali, by zachodziła okoliczność wyłączająca konieczność zaspokojenia wierzyciela inaczej niż poprzez podział majątku wspólnego (co wymaga wcześniejszego ustanowienia rozdzielności majątkowej).

Uznając zatem apelację za bezzasadną Sąd Okręgowy oddalił ją na podstawie art.385 kpc.

SSO E. Fras - Przychodni SSO M. Rozpędowski SSO M. Wysocki